

Overstappen van clouddienst: De gebruiker in control!

De mogelijkheden van de Data Act
Dag van de Interoperabiliteit 2025

**12 september 2025:
de Data Act is in werking!**

**De ACM wordt
toezichthouder én data coördinator
en zet zich in voor
de ontwikkeling van
een Europese data economie**

Vandaag

1. De Data Act – een korte introductie
2. Cloud
3. Toezicht

1. De Data Act – een korte introductie

De Europese Datastrategie en de DA

Kernpunten Europese datastrategie

- Toenemend belang (her)gebruik van data voor innovatie & groei;
- Verminderen belemmeringen voor delen van data waardoor veel data niet worden benut;
- Realiseren van een Europese interne markt voor data;

Data Act (DA): Regelt wie, onder welke voorwaarden, op welke basis, en op welke manier, het recht heeft om gegevens te gebruiken.

Wat regelt de Data Act?

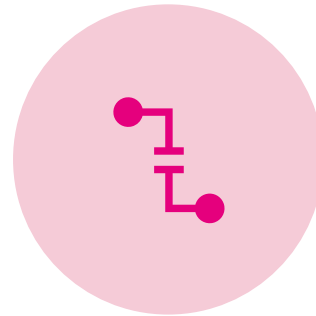
Zeggenschap voor bedrijven en consumenten die data genereren

Eerlijke contractuele voorwaarden om data te delen in B2B-relaties

Overheid kan data opvragen in noodsituaties

Lock-in bij clouddiensten opheffen: overstappen en parallel gebruik mogelijk maken door portabiliteit en interoperabiliteit

Gegevens uit verbonden producten

- **Toegang tot gegevens:** Verbonden producten moeten zodanig zijn ontworpen dat gebruikers eenvoudig toegang hebben tot de verzamelde data (*access-by-design* verplichting)
- **Informatievoorziening door verkoper**
- **Recht op delen:** gebruikers hebben het recht om gegevens van hun verbonden producten op te vragen bij de gegevenshouder en deze te laten delen met derde partijen

2. Data Act & Cloud

Marktstudie clouddiensten

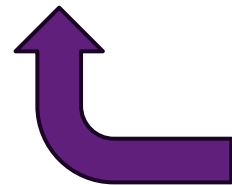
- ACM deed in 2022 marktstudie naar clouddiensten
 - Overstapdrempels: vendor lock-in
 - Technische & organisatorische belemmeringen: verwevenheid van producten, niet altijd passende alternatieven en beperkt openbare API's en standaarden
 - Financiële overstapdrempels
 - Parallel gebruik lastig: beperkt gebruik van multi-cloud
 - Met name door gebrekkige interoperabiliteit
 - Ook sprake van hoge kosten
 - Toenemende consolidatie van hyperscalers, oa door netwerkeffecten
 - Toenemende afhankelijkheid

Doel verplichtingen tav Cloud

- Vergemakkelijken van overstappen tussen clouddaanbieders: bevorderen van **switching**
- Het gebruiken van diensten van meerdere clouddaanbieders; **parallel gebruik**, interoperabiliteit
- Data en belangen van gebruikers te beschermen
- Regels gelden voor “dataverwerkingsdiensten”, daar vallen in ieder geval alle clouddiensten onder, de hele stack
- Wel verschillen in regels voor infrastructuur en ander lagen

Overstappen van clouddiensten

- Cloudaanbieders moeten **belemmeringen wegnemen**
- Data Act geeft specifiek regels over
 1. Contractvoorwaarden
 2. Informatievoorziening
 3. Afbouw van overstapkosten
 4. Technische eisen / interoperabiliteit

Aantal van deze regels gelden
daarnaast ook om **parallel gebruik**
van clouddiensten mogelijk te maken

Internationale doorgifte

- **Doorgifte** gaat over toegang van derde landen tot gegevens die staan opgeslagen in de cloud
 - Bijvoorbeeld toegang vanuit een bevel vanuit overheden
 - Gaat niet alleen om waar data staat opgeslagen, maar over *toegang*
 - Gold al vergelijkbaar regime voor persoonsgegevens. Nu ook voor niet-persoonsgegevens
- Verplichtingen voor cloudaanbieders
 - Tav transparantie wie er toegang heeft
 - Maatregelen treffen om ongevoegd toegang te voorkomen

Het toezicht op de Data Act

Stand van zaken invoering Data Act

ACM als toezichthouder op de Data Act

- **Toezichthouder** op de meeste hoofdstukken
 - Toezicht op basis van Land-van-Oorsprong-beginsel
 - Ook AP heeft een aantal toezichttaken: tav persoonsgegevens en noodsituaties
- ACM wordt **datacoördinator**: doorsturen meldingen, certificering
- ACM werk samen, nationaal & internationaal
- Brede rolopvatting: niet enkel toezicht maar als marktmeester

*ACM gaat zich inzetten voor
het bevorderen van de Europese Data Economie
ten behoeve van innovatie*

De markt is aan zet

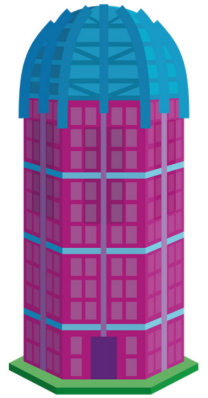
- Een overstap begint bij een gebruiker
- Interoperabiliteit begint bij een cloudprovider

>> Wanneer overstappen of parallel gebruik niet werkt, dan komen problemen aan het licht: daar wil ACM van weten

>> Voorlichting cruciaal om beweging op gang te brengen

Wat doet de ACM?

- **Voorlichting**
- **In gesprek** met stakeholders: datadelen & switchen bevorderen
- Straks: **onderzoek en ingrijpen**, formeel en informeel
- ACM staat naast de Nederlandse cloudsector
- Richt zich op dáár waar problemen worden veroorzaakt
- Concrete signalen over overstapdrempels en barrières voor interoperabiliteit helpen ons in het doen van ons werk: ook om internationaal druk te kunnen zetten
- Geconstateerde problemen nemen wij mee in ons (internationale) werk

Vragen? Suggesties? Aandachtspunten?

dataact@acm.nl